

Fyrtårn: «Kompetanse og læringsutbytte»

1. Innledning

Det juridiske fakultet ved Universitetet i Tromsø, Norges arktiske universitet, ønsker å bli et Fyrtårn for utdanningsmiljø ved UiT og søker om Fyrtårnsmidlene 2015.¹ Fakultetet har i lang tid satset på utdanningskvalitet og har oppnådd gode resultater. Dette arbeidet skal fortsette, med mål om økt læringsutbytte for studentene. Noen av de grepene vi har tatt og ønsker å ta, kan ha stor overføringsverdi til andre enheter ved UiT og til andre utdanningsinstitusjoner. Vi ønsker både å gi utdanningstilbudet et kvalitativt løft og å være en kilde til inspirasjon og læring for andre enheter. I det følgende skal vi kort presentere masterstudiet i rettsvitenskap, før vi presenterer prosjektet «Kompetanse og læringsutbytte».

2. Om utdanningen Master i rettsvitenskap ved UiT

Overordnet mål og grunnpilarer

Det juridiske fakultet er ett av landets tre juridiske fakulteter som tilbyr en femåring integrert masterutdanning rettsvitenskap.² Det overordnede målet med masterstudiet er formulert slik i studieplanen:

«En demokratisk rettsstat kjennetegnes av rettssikkerhet, åpen og kontrollert maktutøvelse, fri meningsdannelse og respekt for medborgernes rettigheter og menneskeverd. Målet for masterstudiet i rettsvitenskap er å utdanne jurister som har et kunnskaps- og ferdighetsnivå som tilfredsstiller de krav som samfunnet stiller til etisk og faglig forsvarlig juridisk yrkesutøvelse.

Kandidatene skal i løpet av det 5-årige studiet oppnå kunnskap, ferdigheter og holdninger som gjør at de kan inneha alle offentlige og private stillinger hvor det er behov for kvalifiserte jurister. Kandidatene skal kunne identifisere og analysere rettslige spørsmål, forholde seg selvstendig og kritisk til rettssystemet og ha et historisk og internasjonalt perspektiv på retten.»³

Utdanningen er basert på følgende grunnpilarer:

- FoU-basert undervisning som er læringsorientert og fokuserer på læringsutbytte hos studentene.
- Nær sammenheng mellom undervisning, øving og prøving.
- Varierte prøvingsformer.

¹ Det juridiske fakultet er organisert som en egen avdeling, uten institutter. Fakultet har ca. 25 ansatte i vitenskapelige stillinger, 20 stipendiater og 18 administrativt ansatte pluss ca. 800 masterstudenter.

² Fakultetet tilbyr i tillegg en LLM grad i Law of the Sea, (90 studiepoeng) videreutdanningsemner i forvaltningsrett og barnerett, samt doktorgradopplæring til graden PhD i rettsvitenskap.

³ Studieplan for graden Master i rettsvitenskap ved Universitetet i Tromsø, punkt 1.

- Stor vekt på både muntlig og skriftlig fremstillingsevne.
- Betydelig innslag av studentinvolvering.
- Gjennomarbeidede kvalitetssikringssystemer.
- Nærhet mellom fakultetets ansatte og studentene.
- Praksisinvolvering gjennom obligatorisk praksis, nær kontakt med praksisfeltet og et aktivt alumninettverk.

Sammenliknet med masterprogrammene i Oslo og Bergen, har programmet ved UiT noen særtrekk. Ett særtrekk er den obligatoriske praksisperioden på fire uker. Prøvingsformene er mer varierte ved at fakultet er det eneste som har hjemmeeksamen og muntlig eksamen som prøvingsformer gjennom hele studiet, og av den grunn langt færre skriftlige skoleeksamener. Andre særtrekk knytter seg til deler av fagsammensetningen, størrelsen på spesialfag, særlig vekt på muntlig fremstillingsevne og stor grad av studentinvolvering.

Undervisningstilbudet er basert på at problembasert læring gir best læringsutbytte.⁴ Hovedvekten av undervisningen gis som seminarundervisning, i grupper på 20-25 studenter pr underviser. Seminarundervisningen forutsetter aktiv deltakelse fra studentene gjennom løsning av oppgaver, fremlegg, prosedyreøvelser med videre. Forelesninger for store grupper tilbys i tillegg som innføringer til fagene. Forholdstallet mellom seminarundervisning og forelesning er 2:1.

Evalueringer av studiet

Masterstudiet har scoret høyt ved tidligere evalueringer. I 2010 fikk fakultetet Utdanningsprisen ved Universitetet i Tromsø. I juryens begrunnelse het det:

«Det juridiske fakultet v/Studieutvalget får utdanningsprisen for sitt arbeid med å involvere studentene aktivt i kvalitetsarbeidet ved fakultetet. At studentene på en aktiv måte får ta del i kvalitetsarbeidet bidrar til å skape et godt læringsmiljø med kort avstand og lav terskel for kontakt mellom studentene og fakultetet. Studentene skriver i sitt støttebrev at de «er overbevist om at Tromsø har den undervisningsmodellen som best gjør oss forberedt til

⁴ At problembasert læring basert på aktivt deltakende studenter gir større læringsutbytte, enn passive forelesninger er vel dokumentert. Et omfattende amerikansk undersøkelse fikk eksempelvis oppmerksomhet og støtte fra norske utdanningsinstitusjoner nylig. Undersøkelsen bekreftet at aktiv undervisning gir høyere karakterer og lavere stykprosent, enn tradisjonelle forelesninger. Se Freeman, Eddy, McDonough, Smith, Okoroafor, Jordt and Wenderoth, "Active learning increases student performance in science, engineering, and mathematics" i PNAS vol. 111 no. 23, <http://www.pnas.org/content/111/23/8410.full>. Selv om denne undersøkelsen gjelder realfag, viser vår erfaring at problembasert læring gir best læringsutbytte for jusstudenter. Verdien av PBL basert undervisning for juridiske fag bekreftes også i Wilhelmsen (red) Juridisk fagdidaktikk og Landström & Lindberg (red) Lärande för juridikens praktik.

en karriere som jurist». Komiteen mener studiekvalitetsarbeidet ved Det juridiske fakultet er et glimrende «best practice»-eksempel som bør synliggjøres overfor andre miljøer.»

Da nettstedet studiekvalitet.no ble åpnet våren 2012, het en kategori «Samlet vurdering av lærested». Her kom masterstudiet ved UiT best ut sammenlignet med alle undervisningstilbud i landet, med 4,79 poeng på en skala fra 1-5.⁵ På studiekvalitet.no er det fortsatt slik at i sammenlikningen mellom de tre juridiske lærestedene, scorer masterutdanningen i Tromsø bedre enn Oslo og Bergen både med hensyn til «Samlet vurdering av lærested», «Tilfredshet med studiets faglige innhold», «Tilfredshet med undervisningskvaliteten» og «Tilfredshet med studiets relevans i forhold til arbeidslivet».⁶ På Studiebarometeret scorer masterstudiet i rettsvitenskap ved UiT 4.5 av 5 under helhetsvurdering, noe som er likt med UiB og bedre enn UiO.⁷ I Juristforbundets kandidatundersøkelse for 2013, rapporterer de som har studert ved UiT at de er godt fornøyde med masterstudiet som helhet, dets faglige innhold, undervisningskvaliteten og relevansen for arbeidsmarkedet.⁸ Universitetet i Tromsø gjennomfører også egne kandidatundersøkelser, senest i 2012.⁹ Denne undersøkelsen viser at masterkandidatene i rettsvitenskap opplever stor sammenheng mellom fagkunnskaper og generelle kvalifikasjoner de tilegnet seg gjennom utdanningen og det de har behov for i nåværende jobb. Videre scorer disse kandidater høyest på evne til analytisk tenkning og de opplever i størst grad å ha fått god trening i å fremstille seg både skriftlig og muntlig. Samlet sett er kandidatene fra Det juridiske fakultet mest fornøyde med sine gjennomførte studier, hvor 89% svarer at de er svært fornøyd eller fornøyd.

Strategiske mål

Arbeidet med utdanningskvalitet har høy prioritet og forankring ved fakultetet, jf. fakultetets strategiplan «Rettsikkerhet og kompetanse».¹⁰ Fakultetets satsningsområder fremgår av formuleringen «Fakultetet skal være internasjonalt ledende på Hav- og miljørett, Same- og urfolksrett og Utdanningskvalitet.»

Satsningen på utdanningskvalitet er spesifisert slik at fakultetet skal:

- Tilby fremragende FoU-basert utdanning

⁵ <http://www.nrk.no/nordnytt/her-er-den-beste-jussutdanninga-1.8053766>

⁶ Se <http://www.studiekvalitet.no/sammenlign/?studie=343,342,341>

⁷ http://www.studiebarometeret.no/Sammenligne/1110_JFM5-RV/1130_IMA-JUS/1120_MAJUR

⁸ <http://uit.no/jus/juristkandidat>

⁹ http://uit.no/Content/307339/Kandidatunders%C3%B8kelsen2012_ferdig.pdf

¹⁰ «Rettsikkerhet og kompetanse» vedtatt av styret ved Det juridiske fakultet som strategiplan for fakultetet i perioden 2014-2020, se <http://uit.no/Content/384018/Strategi%20for%20Det%20juridiske%20fakultet%202014-2020%20UiT.pdf>

- Ha nær sammenheng mellom undervisning, øving og prøving
- Utvikle flere innovative måter å arbeide med FoU-basert utdanning
- Søke om å etablere Senter for fremragende utdanning (SFU)

Strategien fastslår videre at fakultetet skal tilby engasjerende og aktuelle utdanninger, ha utdanninger med høy internasjonal kvalitet, ha fremragende læringsmiljø og godt samarbeid med praksisfeltet. Vi viser til strategien for nærmere detaljer om de enkelte punktene.

3. «Kompetanse og læringsutbytte»

Begrunnelse og mål

Gode faglige, pedagogiske og digitale kunnskaper hos de ansatte er sentrale forutsetninger for en læringsorientert undervisning med godt læringsutbytte for studentene.¹¹ Dersom det strategiske målet om bli ledende på utdanningskvalitet skal nås, er det ikke tilstrekkelig å basere seg på ildsjeler, men det må sikres at alle ansatte har høy kompetanse. De faglige kunnskapene hos personalet er godt sikret og målet med fyrtårnsprosjektet er å øke de ansattes pedagogiske og digitale kunnskaper, og å sette denne delen av de ansattes forpliktelser mer på dagsorden.

Kvalitet i høyere utdanning spaltes ofte opp i inntakskvalitet, rammekvalitet, programkvalitet og resultat-kvalitet.¹² Etter arbeidet med kvalifikasjonsrammeverket er det blitt enda tydeligere at det sentrale målet for kvalitet i utdanningstilbudet ved fakultetet, må være læringsutbyttet studentene oppnår.¹³ Økt læringsutbytte må alltid være et mål. I denne omgang skal vi konsentrere arbeidet rundt det første studieåret, kalt første avdeling. Dels er denne avgrensningen nødvendig for å kunne planlegge og gjennomføre tiltakene innenfor tidsplanen på en realistisk og gjennomførbar måte. I tillegg vil avgrensningen i større grad muliggjøre grundige og gode evalueringer, og dermed gi godt grunnlag for videre utvikling og videreføring til større deler av studiet. En ytterligere grunn er at studentene rapporterer om at de opplever det å starte som jusstudent som meget krevende. Tilbakemeldingene går særlig på at studentene ikke er tilstrekkelig forberedt på det å skulle studere juss og at manglende forkunnskaper går ut

¹¹ Ragnhild Sofie Sandvoll, Fra strategisk plan til praksis, Universitetet i Tromsø 2014, s.6 med videre henvisninger, viser til forskning som fremhever betydningen av universitetslærernes kompetanse for å utvikle nye undervisningsformer og fremme kvalitet i utdanninger. Hennes egen studie viser også at universitetslærernes kunnskap, praktisering og hjelp og støtte underveis er viktig for utvikling av god undervisning, se for eksempel avhandlingen punkt 6.4.

¹² De fire område for kvalitet ble fremhevet i Mjøsutvalgets utredning om studiekvalitet i NOU 2000:14.

¹³ Dette samsvarer med NOKUTS overordnede definisjon for utdanningskvalitet som er formulert som Utdanningskvalitet = kvalitet og relevans på studentenes læringsutbytte, jf Ole Jacob Skodvin, «NOKUT og kvalitet i IKT-støttet høyere utdanning» kapittel 3 i Fosslund, Ramberg og Gjerdrum, «Ulike forståelser av kvalitet i norsk fleksibel høyere utdanning», Norgesuniversitetets skriftserie nr. 1/2013.

over læringsutbyttet særlig i starten av studiet. I tillegg oppleves skriving av juridiske tekster som vanskelig. Å sette inn ekstra ressurser tidlig i studiet, kan gi god effekt for hele studieløpet.

For å øke studentenes læringsutbytte skal vi gjøre dem bedre forberedt til undervisningen, ta i bruk nye undervisningsmetoder og digitale læringsressurser, samt øke vekten på skrivetrening.

Målet med prosjektet kan sammenfattes i punktene:

- **Økt digital og pedagogisk kompetanse hos de ansatte**
- **Økt læringsutbytte for studentene på første avdeling gjennom**
 - bedre forberedte studenter
 - bedre utnyttelse av digitale læringsressurser
 - bedre skrivetrening

Forankring, involvering og organisering

Prosjektet er initiert av ledelsen ved fakultet og har Fakultetsstyrets støtte. Prosjektet er godt forankret i fakultetets strategi «Rettsikkerhet og kompetanse. Det inngår i satsningsområdet «utdanningskvalitet» og er et skritt på veien i arbeidet med å søke om å etablere Senter for fremragende utdanning (SFU).

Prosjektet er godt forankret blant de ansatte ved fakultetet, både gjennom den nære koblingen til strategien og gjennom det konkrete arbeidet med søknaden. Utdanningskvalitet og fyrtårnprosjektet har vært tema på flere samlinger med de ansatte. Når prosjektet igangsettes vil det involvere alle de ansatte, siden en del av målet er å øke alles kompetanse. Noen tiltak knytter seg direkte til første studieår, og vil i særdeleshet involvere ansatte som underviser og administrerer denne avdelingen, mens andre ansatte vil være særlig involvert i administreringen og evalueringen av prosjektet.

Prosjektet er trygt forankret hos studentene, og de skal delta i alle ledd i prosessen. Under arbeidet med søknaden har en gruppe studenter vært involvert. Deres innspill har hatt direkte betydning for de tiltakene som foreslås. Søknaden baserer seg videre på innspill studentene har gitt gjennom det ordinære kvalitetssikringssystemet. Det skal være to studentrepresentanter i prosjektgruppen og alle studentene på første avdeling vil være sentrale i evalueringen av prosjektet.

Prosjektet er i tråd med UiT sine satsninger og mål. Strategien «Drivkraft i Nord - UiT mot 2020» viser tydelig at universitetet har et mål om å være langt fremme på bruk av fleksible

læringsformer og bruk av digitale verktøy i undervisningen der det er hensiktsmessig.¹⁴ At universitetet ønsker økt fokus på pedagogisk og digital kompetanse, fremgår også av ulike initiativ rektoratet har tatt, eksempelvis prosjektet «Karriereutvikling, merittering og pedagogisk utviklingsarbeid», og RESULT sitt nye prosjekt uDig og de planlagte ti modulene for å øke kunnskapen om digitale verktøy i undervisningen.¹⁵

«Kompetanse og læringsutbytte» skal organiseres som et prosjekt over to år. Prosjektgruppen skal ledes av en vitenskapelig ansatt ved fakultetet, og bestå av pedagog, to vitenskapelig ansatte, studiesjef, en administrativt ansatt og to studentrepresentanter. Disse skal ha ansvaret for planlegging, gjennomføring og evaluering av prosjektet. For prosjektet skal de ordinære kvalitetssikringssystemene følges,¹⁶ og det skal i tillegg foretas en særskilt evaluering med sikte på å få frem tiltakenes betydning for læringsutbyttet. Denne særskilte evalueringen skal gjennomføres som questback-undersøkelse til alle ansatte og berørte studenter ved avslutningen av hvert av de to studieårene. For å få et bedre sammenlikningsgrunnlag skal en questback undersøkelse også gjennomføres blant førsteavdelingsstudentene våren 2015, før noen tiltak er iverksatt.

Prosjektgruppen skal ha ansvaret for videreføring av prosjektet og resultatene til andre, samt for å lage en plan for videreføring og videreutvikling etter prosjektperiodens slutt. Resultater og erfaringer skal formidles både gjennom egne nettsider, deltakelse på utdanningskonferanser og ved et eget «Fyrtårnsseminar» for enheter ved UiT, mot prosjektperiodens slutt.

Prosjektet skal gjennomføres over to år fra juni 2015 til juni 2017. Kompetansehevingstiltakene for alle de ansatte vil dermed pågå over fire semester. De konkrete undervisningstiltakene på første avdeling vil bli teste ut på to årskull, (2015/2016 og 2016/2017), totalt 300 studenter.

I prosjektet skal det etablerte samarbeidet med RESULT og IT-avdelingen ved UiT videreføres. Fakultetet er med på prøveprosjekter knyttet til digitale eksamener og podcasting av undervisning, samt har ett tett samarbeid med RESULT om det digitale videreutdanningsemnet i barnerett. Samarbeidet med de to andre juridiske fakultetene skal også videreføres og trekkes inn i prosjektet. Særlig kan vi dra nytte av Det juridiske fakultet i Bergen sitt arbeid med

¹⁴ Drivkraft i nord: Strategi for UiT mot 2020, se http://uit.no/om/art?p_document_id=355830&dim=179033

¹⁵ Ressurssenter for undervisning, læring og teknologi ved UiT, informasjon om uDig og de planlagte modulene fått fra seniorrådgiver Vibeke Flytkjær.

¹⁶Oversikt over kvalitetssikringssystemet finnes her;

http://uit.no/ansatte/organisasjon/artikkel?p_menu=28714&p_document_id=79879&p_dimension_id=88177

skrivning i studiet. Når det gjelder bruken av blended learning har særlig BI Stavanger hatt noen spennende forsøksprosjekter som vi ønsker å lære av. Siden vi vil vurdere mulige løsninger for særlig merittering som følge av pedagogiske kvalifikasjoner, ønsker vi å hente inn erfaringer fra læresteder som er ledende på dette. Vi vil særlig se nærmere på Umeå Universitet sitt system med «pedagogisk meritering» og mulighetene for å få statusen «meriterade lärare» og «excellenta lärare». ¹⁷

Økt kompetanse hos de ansatte

Ett delmål er å øke den digitale og pedagogiske kompetanse hos de ansatte. Dette skal gjøres gjennom bedre opplæring og oppfølging, og gjennom å sette slik kompetanse mer på dagsorden hva gjelder forventninger, rapportering og oppfølging. Hypotesen er at økt kompetanse hos de ansatte vil gi økt læringsutbytte for studentene. Denne delen av prosjektet skal omfatte alle som har undervisningsplikt på masterstudiet.

Fakultetet vil ansatte en pedagog i en prosjektstilling over to år. Målet er at pedagogen gjennom deltakelse i undervisningsplanlegging, generelle kurs for alle ansatte og individuell observasjon og veiledning, skal bidra til at de vitenskapelig ansatte får økte kunnskaper og interesse, digitalt og pedagogisk. Dette må skje i et nært og aktivt samarbeid. Når nye undervisningsformer skal utprøves, trenger vi tverrfaglig kompetanse, både juridisk og pedagogisk, dersom målet om økt læringsutbytte skal nås. ¹⁸ Pedagogen skal bidra blant annet ved å:

- være med på å planlegge, iverksette og gjennomføre en konkret toårs plan for gjennomføring av pedagogisk/digital opplæring og oppdatering av de ansatte, herunder to/tre lærerseminar om pedagogiske spørsmål per semester, (pedagogisk forum)
- gjennomføre én observasjonstime samt én individuell veiledningstime av hver ansatt underviser, pr studieår,
- jobbe særskilt med skrivetreningen for studentene; planene for, samarbeid med og opplæring av lærerne, og aktiv deltakelse på skrivekurs for studenter,
- jobbe med evaluering av prosjektet samt forskning på resultatene.

Den pedagogiske oppfølgingen og opplæringen skal settes inn i et bedre system, med økte krav til deltakelse, rapportering og samarbeid. De vitenskapelig ansatte skal delta på to

¹⁷ Se nærmere på nettsiden <https://www.aurora.umu.se/Anstallning/kompetensutveckling/Pedagogisk-meritering/>.

¹⁸ Ragnhild Sandvoll, When intentions meet reality: Consonance and dissonance in teacher approaches to peer assessment, Canadian Journal of Higher Education Volume 44, No. 2, 2014 pages 118-134, viser tydelig at lærernes grunnleggende forståelse har stor betydning når medstudentvurdering skal benyttes som læringsverktøy.

pedagogiske forum, samt ha en individuell observasjons- og veiledningstime med pedagog pr studieår. Det skal lages et refleksjonsnotat etter den individuelle veiledningen. Det skal stilles krav til samarbeid mellom lærere på samme undervisningsrekke. Fakultetets eksisterende rapporteringssystemet skal utvides til å omfatte den enkeltes deltakelse på pedagogisk/digital oppdatering og hvilke undervisningsgrep som er gjort for å øke studentenes læringsutbytte. I forlengelsen av dette vil fakultetet vurdere mulig uttelling eller honorering av enkeltansatte med spesielt fokus på undervisning og læringsutbytte. Dette vil kunne synliggjøre viktigheten av slik arbeid og motivere til ekstra innsats.

Punktvis kan kompetansedelen oppsummeres slik

- Ansette pedagog
- Fast plan med to til tre pedagogiske forum hvert semester
- Deltakelse på minimum to pedagogiske forum pr år
- Observasjon og etterfølgende veiledningstime med pedagog, en gang pr år
- Rapporteringsplikt på pedagogisk/digital opplæring og oppdatering, samt refleksjoner rundt bruk av dette i egen undervisning
- Vurdere mulig uttellingssystem

Økt læringsutbytte

Det andre delmålet er å øke læringsutbyttet første studieår gjennom bedre forberedte studenter, nye undervisningsformer og økt skrivetrening.

For å gjøre studentene bedre forberedt til å begynne på jusstudiet, skal det tilbys et digitalt innføringskurs som gjøres tilgjengelig for studentene før semesterstart. Kurset skal gi en innføring i det å studere juss, med vekt på hvordan studentene kan jobbe for å nå forventet læringsutbytte særlig gjennom forberedelse til undervisning, deltakelse underveis og etterarbeid. Kurset skal også gi innføring i rettskildene og bruken av digitale verktøy som Lovdata og Fronter. I tillegg ønsker vi å øke studentenes mulighet til å forberede seg før den enkelte undervisningsrekken. Dette skal gjøres gjennom økt bruk av Fronter til å kommunisere konkrete planer for undervisningen, leseplaner, forslag til etterarbeid, med videre.

Dernest skal vi teste ut nye undervisningsformer. Undervisningen skal fortsatt baseres på problembasert læring og aktive læringsformer, men nye undervisningsformer skal prøves for å se om studentene kan oppnå økt læringsutbytte av forelesningene og særlig av det totale undervisningstilbudet.

Som nevnt vil fakultetet tilby et digitalt innføringskurs. Dette kunne vært holdt som en ordinær forelesning, men for å oppnå fleksibilitet slik at studentene kan følge denne når de vil, hvor de vil og hvor ofte de vil, skal kurset være rent nettbasert. Innenfor ett fag skal vi teste ut effekten av podcasting. Her skal undervisningen fortsatt bestå av dobbelt så mange seminartimer som forelesningstimer, men med det tillegg at en podcast av forelesningen legges ut. Dette er sterkt ønsket av studentene, og dessverre et område hvor UiT henger noe etter de øvrige læresteder i landet. Selv om det å legge ut en podcast av en forelesningsrekke ikke egentlig innebærer noen ny undervisningsform, ønsker vi å se om studentene opplever at læringsutbyttet av forelesningene går opp, når de kan dra nytte av podcast. Det tredje vi ønsker å teste ut er elementer av det som kalles blended learning og flipped classroom. Vi vil flytte det som har foregått i auditoriet på nett, noe av det studentene har gjort hjemme til seminarene og blande ulike læringsarenaer og metoder. Vi ønsker her å lage digitale læringsstier som består av kortere tematiske forelesninger, etterfulgt av oppgaver, praktiske caser og linker til dommer eller andre kilder.¹⁹ Læringsstiene skal videre inneholde øvinger som må gjøres digitalt underveis, samt muligheter for diskusjon mellom studentene gruppevis. De digitale læringsstiene skal følges opp med seminarundervisning, og her vil vi også teste ut bruken av klikkere/Kahoot. Det skal ikke avholdes «vanlig» auditorieforelesning i dette faget. I alle tre forsøkene er målet at de digitale hjelpemidlene skal brukes til å engasjere studentene og få dem til å delta aktivt i læringsaktiviteter og diskusjoner.²⁰

For å øke læringsutbyttet vil fakultetet i tillegg sette særlig fokus på skrivetrening, og derunder bruken av medstudentvurdering, peer assessment, gjennom hele første studieår. Vi ønsker for det første å utvide ordningen med begynnerkollokvie. Dette er en gruppeundervisning som går på tvers av undervisningen i de enkelte fagene og hvor gruppen på 20 studenter ledes av en viderekommende student. Ordningen får svært gode evalueringer fra studentene, og vi ønsker å utvide tilbudet slik at det strekker seg over hele første semester, som en slags mentorordning. Utvidelsen av timene knyttes til skrivetrening, med bruk av peer assessment og individuell

¹⁹ Våren 2014 gjennomførte vi et forsøksprosjekt med digitale læringsstier på videreutdanningsemnet i barnerett. Det fikk svært gode evalueringer og blir videreført i 2015. Erfaringene herfra skal videreføres i dette prosjektet.

²⁰ Flere undervisningsinstitusjoner har testet ut ulike former for undervisning og vurdert dette opp mot studentenes læringsutbytte. Et forsøk gjennomført av Njål Foldnes ved BI Stavanger, viste for eksempel at de elevene som fikk undervisningen som flipped classroom var svært fornøyde, brukte mer tid på å arbeide med faget og fikk bedre karakterer. Se innlegg av June Breivik fra The Open and Flexible Higher Education Conference 2014 på <https://vips.liedm.lt/vflash/klientas/44071/44105/false>, og nettsiden <https://www.bi.no/forskning/learninglab/bi2020/pilotprogram/pilotprosjekter-2013/flipped-classroom-matematikk-for-okonomer/> med videre henvisninger.

veiledning fra begynnerkollokvielederen. Ordningen skal knyttes opp mot noen av de eksisterende skrivetilbudene, frivillige og obligatoriske. Målet er å få ned frykten blant studentene for å levere fra seg tekst, å få opp deltakelsen på frivillige skriveøvinger og bidra til å øke studentenes skriftlige fremstillingsevne. Videre skal det innføres et utvidet skrivekurs med deltakelse fra pedagog. Også her skal medstudentvurdering være sentralt. En av de frivillige øvingsoppgavene som i dag er på størrelse med fulle eksamensoppgaver, skal gjøres om til to mindre oppgaver. En av disse skal foreslås gjort obligatorisk for deltakerne på en seminarrekke, og denne undervisningen skal utvides for å gi rom for skrivetrening og individuell tilbakemelding fra seminarlederen.

Punktvis kan læringsutbyttetdelen oppsummeres slik:

- Nye undervisningsmetoder, podcast av en forelesningsrekke, ett kurs gjennomført kun som ren digital undervisning og ett kurs gjennomført som blended learning med digitale forelesninger og læringsstier og seminarundervisning.
- Innføring av en obligatorisk skriftlig innlevering i forbindelse med en seminarrekke.
- Bruk av medstudentvurdering i begynnerkollokviene og på skrivekurs.
- Utvide begynnerkollokviene til en slags mentorordning hele første semester, samt benytte begynnerkollokviene til skrivetrening.

Budsjett

Type kostnad	Kostnad år 1	Kostnad år 2	
Pedagog i prosjektstilling i to år	745 000	750 000	kr
Prosjektleder 40 % stilling år 1, 20 % stilling år 2	375 000	185 000	kr
Prosjektgruppe, 20 t/semester/person år 1, 10 t/semester/person år 2	17 410	8 705	kr
Prosjektgruppe, 20 t/semester/person år 1, 10 t/semester/person år 2	18 986	9 493	kr
Prosjektgruppe, 20 t/semester/person år 1, 10 t/semester/person år 2	24 656	12 328	kr
Kurs digital innføringskurs, én arb.uke for en vitenskapelig ansatt	17 800	n/a	kr
Kurs digital innføringskurs, én arb.dag for en adm.ansatt	2 312	n/a	kr
Blended learning - læringssti etc., to arb.uker for en vitenskapelig ansatt	35 600	n/a	kr
Blended learning - læringssti etc., tre arb.dager for en adm.ansatt	6 935	n/a	kr
Obligatorisk skriftlig innlevering 1. avd (retting samt ekstra seminar timer)	58 236	58 236	kr
Kostnad for utvidelse av begynnerkollokviene - 1. avd	28 828	28 828	kr
Oppgavegjennomgang etter semesteroppgave - 1. avd	4 240	4 240	kr
Kostnad for å dele en øvingsoppgave opp i to mindre - 1. avd	48 261	48 261	kr
SUM	1 383 264	1 105 091	kr
Totalsum (over to år)	2 488 355	kr	
- Fyrtårnsmidler	1 500 000	kr	
= Egeninnsats	988 355	kr	